

Ο τελευταίος γεωργός

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος 42ο

Η Σταυρούλα θήλαζε παράμερα τον νεοφώτιστο Παντελή και ένιωθε ευλογημένη που ο Άγιος του είχε χαρίσει τη ζωή. Χαιρόταν και για τους ανεπάντεχους κουμπάρους, τα πρώτα της ξαδέρφια, το Σωκράτη και τη Μαρία. Αναπόφευκτα, θα ανανεώνονταν και θα ενισχύονταν οι κλονισμένες σχέσεις της με την οικογένεια του πατέρα της.

Στο προαύλιο της εκκλησίας είχε ήδη αρχίσει ο χορός και λαλούσαν τα όργανα. Ανάμεσα στους οργανοπαίχτες και ο Αναστάσης που έπαιζε τη φλογέρα. Η Σταυρούλα έδωσε το κοιμισμένο μωρό στη Φιλομήλα και οδήγησε το Βαγγέλη και τους κουμπάρους της, τη Μαρία με το Σωκράτη, στο χορό. Την ακολούθησαν και οι άλλοι και έστησαν τον μεγαλύτερο γύρο. Ο Γιώργης, ο πρόεδρος, κόλλησε χαρτονομίσματα στους οργανοπαίχτες και ανάλαβε να κρατήσει την μπροστινή θέση και να χορεύει μπροστά όλα τα μέλη της οικογένειάς του ξεκινώντας από τη Μαρία με το Σωκράτη και στη συνέχεια τη Σταυρούλα με το Βαγγέλη, τον Ηρακλή με την Ερμιόνη, τη Νικολέτα με το Στέλιο, τη Διαμάντω με το Μαστροπάν, την Ελένη με το Γιαννάκο, τη Ρινούλα με τον άντρα της, το Στρατή, με τα παιδιά τον Αριστείδη και το Νικήτα, τους φίλους τον Αντρέα με τη Χρυσούλα και άλλους. Χέρι-χέρι ξετυλιγόταν ο χορός σαν αλυσίδα που ένωνε συγγενείς και φίλους στη χαρά της ζωής. «Να σου ζήσει ο νεοφώτιστος, κυρ-Πρόεδρε!»

Είχε γείρει ο ήλιος όταν ο κόσμος άρχισε να σκορπίζει. Στο Βουρλοχώρι γιόρταζαν πολλοί Παντελήδες. Συγγενείς και φίλοι από τα άλλα χωριά θα περνούσαν να τους χαιρετήσουν και να συνεχίσουν το γλέντι. Την Ερμιόνη και τη Νικολέτα, μολονότι φορούσαν καπέλα, τις είχε πιάσει η ζέση και πονοκέφαλος. Έτσι χωρίστηκε η παρέα. Ο Βαγγέλης με το Γιαννάκο ανάλαβαν να πάρουν μαζί τους όσους και όσες ήθελαν να επιστρέψουν στο Αηδονοχώρι. Έμειναν μαζί με τους άντρες η Φιλομήλα, η Λαζαρίνα και οι έφηβοι, ο Νικήτας με τον Αριστείδη. Έπρεπε να χαιρετήσουν τον Αντρέα και τη Χρυσούλα. Γιόρταζε ο πρωτότοκος γιος τους.

Τους υποδέχτηκαν χαρούμενοι. Βρήκαν τις τάβλες στρωμένες κάτω από τις φυλλωσιές της κληματαριάς. Η γιαγιά η Αντρέαινα φαινόταν ξανανιωμένη και φρόντιζε τα δισέγγονα. Ξεδίψασαν, δροσίστηκαν και το έριξαν στο λακριντί. Ήθελαν να μάθουν, από πρώτο χέρι, τα νέα από την πρωτεύουσα. Ο Ηρακλής, ο Αντρέας που είχε γίνει ταχυδρόμος και ο Μαστροπάν που είχε γίνει μαραγκός είχαν ανεξίτηλες μνήμες από τη συμμετοχή τους στον «ατυχή» πόλεμο του 1897. Ένωσαν περήφανοι για την Επανάσταση στο Γουδί που είχε κάνει ο στρατός. - Κυρ-δάσκαλε, ο Νικόλαος Τριανταφυλλά-

Φρεντερίκ Μπουασσόν (Fred Boissonnas): φωτογραφία από την Ελλάδα του 1900

κος εκλέγεται βουλευτής της Αρκαδίας από το 1892. Είναι δυναμικός και έχει την υποστήριξη των ολιγαρχικών. Νομίζεις ότι ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου είναι σε θέση να αναμετρηθεί μαζί του;

- Βεβαίως, Αντρέα. Οι μεταρρυθμίσεις που προτείνει ο Παπαναστασίου θα εξασφαλίσουν τη ριζική εξυγίανση του κρατικού μηχανισμού, την οικονομική ανόρθωση και πολλά άλλα. Ο κόσμος έχει κουραστεί από τον παλαιοκομματισμό, τη διαφθορά, τα ρουσφέτια. Τα γνωρίζεις όλα αυτά.

- Δεν είναι άγνωστος ο Παπαναστασίου. Έχει βάση. Ήταν και ο πατέρας του βουλευτή Αρκαδίας, πρόσθεσε ο Μαστροπάν.

- Ο κόσμος έχει σηκώσει κεφάλι. Πρώτη φορά έγιναν τόσες μεγάλες εξεγέρσεις στην Αθήνα και αλλού, πρόσθεσε ο Ηρακλής.

- Πολλά λέγονται για το Βενιζέλο. Τι γνώμη έχεις εσύ γι' αυτόν, Ηρακλή;

- Όπως γνωρίζετε, ο Βενιζέλος είναι βετεράνος αγωνιστής. Έχει βάλει υποψηφιότητα στο νομό της Αττικοβοιωτίας. Σαν σύμβουλος του Στρατιωτικού Συνδέσμου πήρσε διαλλακτική στάση. Θα δούμε τι θα προκύψει. Έχει σχέδια και οράματα. Διαδόθηκε ότι την τρίτη μέρα της άφιξής του στην Αθήνα δήλωσε ότι: «Εντός δύο ετών πρέπει να γίνωμεν διπλάσιοι. Και θα γίνωμεν».

- Μακάρι να λευτερωθούν τα «αλύτρωτα» αδέρφια μας.

Ήρθαν και άλλοι να χαιρετήσουν και μπήκαν στην παρέα και τη συζήτηση. Η Φιλομήλα είχε γείρει να ξεκουραστεί και την είχε πάρει ο ύπνος. Σαν ξύπνησε αναπολούσε τα παιδικά της χρόνια που είχε ζήσει σε τούτο το πατρικό της σπίτι και αναστέναξε. Η αδερφή της η Χαρίκλεια κάθισε δίπλα της.

- Τι σε βαραίνει, αδερφή, και βαριαναστενάζεις;

- Τα περασμένα κι η έρμη η ξενιτιά. Είναι του Παντελή μου η γιορτή σήμερα.

- Να τον χαιρόμαστε. Θα πιάσουν την καλή τα παιδιά και θα γυρίσουν πίσω.

- Μακάρι. Εγώ λέω να πηγαίνω σιγά-σιγά. Οι άντρες θα το ξενυχτήσουν.

- Θεα, είμαι στο μήνα μου, είπε η Χρυσούλα με τη φουσκωμένη κοιλιά. Θα 'ρθει ο Αντρέας να σε πάρει να πιάσεις και τούτο.

- Με τη βοήθεια του Θεού, Χρυσούλα μου. Η ώρα η καλή.

Την ξέβγαλαν μαζί με τη Λαζαρίνα. Η μάνα της η κυρά Αντρέαινα κρέμασε ένα ταγάρι στο σαμάρι του γαϊδουριού με τρόφιμα.

Έφτασαν ηλιοβασιλέματα στο Αηδονοχώρι και σταμάτησαν να χαιρετήσουν τον νεοφώτιστο Παντελή. Βρήκαν εκεί την Νικολέτα και την Ερμιόνη με τα παιδιά. Η Μαρία με το Σωκράτη δεν ήθελαν να αποχωριστούν τον βαφτιστήρα τους. Τον έπαιρναν αγκαλιά, τον ντάντευαν και του έκαναν αστεία. Γελούσε, ξεφώνιζε και ήταν όλο χαρές. Κόντευε να χροιάσει. Αποφάσισαν να κοιμηθούν στις Σταυρούλας το βράδυ και κανείς δεν μπορούσε να τους χαλάσει το χατίρι. Θα έμενε και η Ερμιόνη μαζί τους.

- Κουμπάρα, να περάσετε από το σπίτι, να σας κεράσω για τη γιορτή του Παντελή μου.

- Βεβαίως, θα έρθουμε αύριο.

Περασμένα μεσάνυχτα, ακούστηκε μες στη σιγαλιά της νύχτας το τραγούδι των μεθυσμένων και μισομεθυσμένων αντρών, που επέστρεφαν από το πανηγύρι:

Ας παν να δουν τα μάτια μου πώς τα περνάει η αγάπη μου.

Μην ήβρε αλλού κι αγάπησε και μένα με παράτψε;

- Ποιος το είπε, δεντρολάκι μου, δε σ' αγαπώ, πουλάκι μου;

Αν το είπε ο ήλιος να μην βγει, τ' άστρι να μην ξημερωθεί...

«Ευχαριστώ. Η ξενιτιά τον χαιρείται κι εγώ 'χω τον καπμό του», ψέλλισε και αναστέναξε εκείνη.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Στο προαύλιο της εκκλησίας είχε ήδη αρχίσει ο χορός και λαλούσαν τα όργανα. Ανάμεσα στους οργανοπαίχτες και ο Αναστάσης που έπαιζε τη φλογέρα. Η Σταυρούλα έδωσε το κοιμισμένο μωρό στη Φιλομήλα και οδήγησε το Βαγγέλη και τους κουμπάρους της, τη Μαρία με το Σωκράτη, στο χορό.